

SAWADEE

vakanties voor reizigers

RICHTLIJNEN VOOR BESCHERMING VAN KINDEREN

Inhoudsopgave

Introductie	3
Doel van deze richtlijnen	3
Verwachtingen van onze medewerkers, reisbegeleiders en partners	3
Vrijwilligerstoerisme	4
Weeshuizen & residentiële zorginstellingen	5
Aankopen bij kinderen & geld geven aan kinderen	6
Schoolbezoeken	6
Communitybezoeken	7
Cadeaus geven aan kinderen	7
The Code – bescherming van kinderen in toerisme	8
Fotografie	9
Vragen of twijfels?	10

Introductie

De term 'kinderbescherming' verwijst naar het voorkomen van en reageren op geweld, uitbuiting en misbruik van kinderen. Dit omvat seksuele uitbuiting, mensenhandel, kinderarbeid en schadelijke traditionele praktijken. Sommige kinderen zijn hier kwetsbaarder voor, waarbij kinderen die in armoede leven, in gebieden met veel toerisme en zonder ouderlijke zorg het grootste risico lopen.

Schendingen van het recht van kinderen op bescherming komen overal ter wereld voor. Ze vormen een ernstige schending van de mensenrechten en worden vaak onderschat en te weinig gemeld, terwijl ze grote gevolgen hebben voor de ontwikkeling en toekomst van kinderen.

Sawadee erkent dat zij opereert in een branche met verhoogde kans op kinderrechtschendingen in bepaalde gebieden. Wij nemen onze verantwoordelijkheid daarin door ervoor te zorgen dat wij met onze reizen geen kinderrechten schenden, en alarm te slaan als we potentiële schendingen op locatie waarnemen.

Doel van deze richtlijnen

Het doel van de richtlijnen voor bescherming van kinderen is om het welzijn, de veiligheid en de rechten van kinderen te waarborgen binnen al onze activiteiten en samenwerkingen. De richtlijnen bieden een duidelijk kader om risico's op misbruik, uitbuiting of schade aan kinderen te voorkomen en geven richting aan verantwoordelijk gedrag van medewerkers, reizigers, partners en andere betrokkenen.

Daarnaast helpen de richtlijnen om signalen van mogelijke schendingen tijdig te herkennen en om op een zorgvuldige en passende manier te handelen, in lijn met internationale kinderrechten en geldende wet- en regelgeving. Zo dragen de richtlijnen bij aan een veilige omgeving waarin het belang van het kind altijd vooropstaat.

Verwachtingen van onze medewerkers, reisbegeleiders en partners

Als medewerker, reisbegeleider of partner van Sawadee wordt verwacht dat je activiteiten die in strijd zijn met deze richtlijnen actief ontmoedigt, reizigers informeert over het beleid van Sawadee en zelf **geen** van de volgende handelingen verricht:

- Het aanbevelen of faciliteren van kortdurende vrijwilligersactiviteiten waar kinderen bij betrokken zijn;
- Het aanbevelen of faciliteren van het kopen van producten van kinderen of het geven van geld aan kinderen, buiten verjaardagen of speciale gelegenheden om waarin het goed gebruik is wel een kado(otje) te geven;
- Het aanmoedigen of faciliteren van het maken van foto's die geen respect tonen voor lokale bewoners. Zie fotorichtlijnen op pagina 15;
- Het aanbevelen of faciliteren van bezoeken aan residentiële zorginstellingen, weeshuizen, scholen, kinderdagverblijven, kleuterscholen of programma's waarbij kwetsbare kinderen aanwezig zijn;
- Het aanbevelen of faciliteren van het kopen van cadeaus voor kinderen of het geven daarvan.

Vrijwilligerstoerisme

We ontvangen regelmatig vragen van reizigers die hun reis willen combineren met een positieve bijdrage aan anderen, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk waar vaak kinderen bij betrokken zijn. Dit wordt vaak aangeduid als voluntourism, oftewel: vrijwilligerstoerisme

Sawadee is in de eerste plaats een touroperator, en wij geloven dat dit onze kracht is. We onderhouden langdurige en waardevolle relaties met lokale gemeenschappen, maar zijn van mening dat gemeenschappen die ondersteuning zoeken van vrijwilligers het beste geholpen zijn door gespecialiseerde organisaties.

Wereldwijd zijn er veel professionele vrijwilligersorganisaties die inspelen op verzoeken van gemeenschappen en organisaties. Om effectief te kunnen werken beschikken deze organisaties over specifieke expertise en vaardigheden, en stellen zij de behoeften van de lokale gemeenschap altijd centraal. Sawadee beschikt niet over deze specialistische expertise en biedt daarom geen kortdurende vrijwilligersactiviteiten aan.

Daarnaast waarschuwen deskundigen dat kortdurend vrijwilligerswerk niet altijd bijdraagt op de manier die wordt beoogd. Dit kan verschillende oorzaken hebben:

- Wanneer organisaties afhankelijk worden van inkomsten uit kortdurend vrijwilligerstoerisme kan dit leiden tot projecten die niet aansluiten bij de werkelijke behoeften van de gemeenschap.
- Onvoorbereide en ongetrainde vrijwilligers kunnen, ondanks goede bedoelingen, meer schade dan voordeel veroorzaken, met name wanneer zij werken met kinderen die vaak complexe achtergronden en ervaringen hebben.
- Schade aan kinderen: diverse onderzoeken tonen aan dat een voortdurende stroom van nieuwe bezoekers en vrijwilligers, die in korte tijd hechte banden met kinderen opbouwen, een negatieve invloed kan hebben op de ontwikkeling van jonge kinderen. Dit kan leiden tot leerachterstanden, hechtingsproblemen en moeite met het aangaan van gezonde relaties, met mogelijk levenslange en zelfs intergenerationele gevolgen.
- Het verdringen van lokale werkgelegenheid: een constante instroom van vrijwilligers kan leiden tot minder banen voor lokale bewoners, wat de lokale economie schaadt en gezinnen kwetsbaar maakt.

Weeshuizen & residentiële zorginstellingen

Wereldwijd leven meer dan acht miljoen kinderen in residentiële zorginstellingen. Van deze kinderen heeft naar schatting 70 tot 90% één of beide ouders die nog in leven zijn. Met de juiste ondersteuning zouden deze ouders in de meeste gevallen bereid én in staat zijn om zelf voor hun kinderen te zorgen.

Wat is een residentiële zorginstelling?

Residentiële zorg verwijst naar groepsopvang voor kinderen zonder primaire verzorgers, of voor kinderen van wie de biologische ouders tijdelijk of structureel niet voor hen kunnen zorgen. Deze instellingen bieden 24 uurszorg door betaalde medewerkers en voorzien in basisbehoeften zoals onderdak, voeding, kleding en onderwijs. Het kan hierbij gaan om noodopvang, doorstroomcentra in crisissituaties en andere vormen van kort- en langdurige opvang, waaronder groepswoningen. Andere benamingen voor deze vorm van zorg zijn institutionele zorg, weeshuizen, kinderhuizen, opvangcentra, internaten of kinderdorpen.

Weeshuistoerisme ontstaat wanneer goede bedoelingen en de werkelijkheid niet op elkaar aansluiten. Reizigers die weeshuizen bezoeken of er vrijwilligerswerk doen, willen vaak oprecht helpen, maar kunnen onbedoeld bijdragen aan een systeem waarin kinderen van hun families worden gescheiden en in sommige gevallen zelfs worden blootgesteld aan misbruik. Sawadee biedt reizigers daarom geen mogelijkheid om weeshuizen of andere residentiële zorginstellingen te bezoeken of er vrijwilligerswerk te doen, zowel als inbegrepen activiteit als in de vorm van een optionele excursie.

Dit standpunt geldt voor **alle vormen van residentiële zorg**, waaronder weeshuizen, opvangcentra, doorstroomhuizen, noodopvang, internaten, kinderdorpen, kindercentra en kinderhuizen.

Waarom bezoeken aan weeshuizen schadelijk kunnen zijn:

- Weeshuizen vormen een lucratieve industrie, waarbij sommige organisaties misbruik maken van de goede bedoelingen van bezoekers;
- Bij instellingen die bezoeken of vrijwilligersplaatsen aanbieden, is het primaire doel vaak niet het tekort aan helpende handen, maar het opwekken van een emotionele band met bezoekers, wat vervolgens leidt tot donaties. Dit stimuleert de groei van weeshuizen en de behoefte om deze te vullen met kinderen;
- Het toelaten van buitenlandse, ongetrainde en tijdelijke bezoekers tot kwetsbare kinderen vormt een groot risico voor hun veiligheid;
- De voortdurende wisseling van volwassenen in het leven van kwetsbare kinderen kan leiden tot hechtingsproblemen, met mogelijk levenslange en zelfs intergenerationele gevolgen;
- Een constante stroom van bezoekers en vrijwilligers in de woonomgeving van een kind schendt hun recht op privacy;
- **Kinderen zijn geen toeristische attracties.**

Aankopen bij kinderen & geld geven aan kinderen

Kinderen die souvenirs of kleine producten verkopen nemen deel aan kinderarbeid en lopen een verhoogd risico op schade door geweld, misbruik en blootstelling aan onveilige situaties. Ook bedelen om geld of voedsel belemmert kinderen in de toegang tot ondersteuning die juist bedoeld is om hen veilig, gezond en op school te houden.

Sawadee ondersteunt of stimuleert daarom niet dat reizigers souvenirs of andere producten kopen van kinderen, noch dat zij geld of voedsel geven aan bedelende kinderen. Uitzonderingen hierop zijn verjaardagen of andere bijzondere gelegenheden waarin het binnen de lokale context gebruikelijk is om een (klein) cadeau te geven.

Schoolbezoeken

Wanneer kinderen op school zijn, moeten zij in een veilige omgeving vrij kunnen leren en spelen. Bezoeken van toeristen aan scholen kunnen het leerproces verstoren, met name wanneer deze tijdens lestijd plaatsvinden, en vormen daarnaast een risico op het gebied van bescherming van kinderen.

Het bezoeken van scholen kan onbedoeld het beeld creëren dat alle toeristen veilig en benaderbaar zijn voor kinderen. Dit vergroot het risico dat kinderen minder alert zijn op mogelijk ongewenst gedrag. Daarnaast kan het bijdragen aan een ongelijkwaardige verhouding, waarbij het lokale kind wordt neergezet als een attractie en de toerist als weldoener. Dit kan bestaande machtsverschillen versterken en doet geen recht aan gelijkwaardigheid en de autonomie van lokale gemeenschappen.

Sawadee biedt reizigers daarom geen mogelijkheid om scholen te bezoeken of er vrijwilligerswerk te doen.

Communitybezoeken

Het bezoeken van en in contact komen met lokale gemeenschappen is een belangrijk onderdeel van de reiservaring bij Sawadee. Daarbij is het belangrijk te erkennen dat niet alle gemeenschappen, net als bij homestays, ervaring hebben met buitenlandse reizigers of toerisme.

Sawadee streeft ernaar om eventuele negatieve impact op lokale gemeenschappen te beperken en kinderen te beschermen door:

- Geen cadeaus te geven aan leden van de gemeenschap, inclusief kinderen;
- Geen fysiek contact aan te gaan met kinderen (zoals handen vasthouden, knuffelen, optillen of dragen);
- Ervoor te zorgen dat reizigers altijd in de buurt van een reisbegeleider zijn wanneer zij zich in de nabijheid van lokale kinderen bevinden.

Cadeaus geven aan kinderen

Veel reizigers nemen graag cadeaus mee voor kinderen, zoals speelgoed, boeken, potloden of snoep. Sawadee ondersteunt of stimuleert dit niet, en raadt reizigers af om cadeaus mee te nemen of ter plaatse te kopen voor lokale kinderen. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- Het geven van cadeaus door toeristen kan bij kinderen het beeld versterken dat alle toeristen vriendelijk, betrouwbaar en veilig zijn. Dit kan hun waakzaamheid verminderen en maakt het lastiger om onderscheid te maken tussen passend en ongepast gedrag;
- Het uitdelen van cadeaus kan daarnaast een ongelijkwaardige relatie creëren, waarbij kinderen worden neergezet als ontvangers en toeristen als gevers, wat gevoelens van afhankelijkheid en ongelijkheid kan versterken;
- Sommige kinderen maken deel uit van georganiseerde bedelnetwerken, waarin zij worden blootgesteld aan misbruik en geweld en gedwongen worden om te bedelen;
- Wanneer kinderen cadeaus ontvangen van reizigers, is de kans groter dat zij school missen om te gaan bedelen;
- Het geven van snoep vergroot het risico op tandbederf en andere mondproblemen, wat vooral schadelijk is in landen waar de toegang tot goede tandzorg beperkt is;
- Veel cadeaus worden uiteindelijk weer doorverkocht aan lokale winkels en bereiken niet het kind waarvoor ze bedoeld waren.

The Code – bescherming van kinderen in toerisme

Sawadee is sinds 2018 aangesloten bij The Code (The Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism). Dit is een internationaal initiatief dat reisorganisaties ondersteunt in het voorkomen van (seksuele) uitbuiting van kinderen binnen de toeristische sector. The Code is ontwikkeld in samenwerking met internationale kinderrechtenorganisaties, waaronder ECPAT, en richt zich op het creëren van een goed geïnformeerde en verantwoord handelende toerismeketen.

Door aangesloten te zijn bij The Code onderschrijft Sawadee zes praktische richtlijnen die bijdragen aan een kindveilige reisindustrie. Deze richtlijnen helpen om risico's te herkennen, te voorkomen en op een passende manier te handelen wanneer er zorgen zijn over de veiligheid van kinderen.

Wat betekent dit concreet voor Sawadee?

Aansluiting bij The Code betekent dat Sawadee zich actief inzet om kinderen te beschermen door:

- Medewerkers en reisbegeleiders te trainen in het herkennen van signalen van kinderuitbuiting en grensoverschrijdend gedrag;
- Bescherming van kinderen structureel op te nemen in beleid, gedragscodes en afspraken met leveranciers en partners;
- Accommodaties en lokale partners te selecteren en te beoordelen op hun omgang met kinderbescherming;
- Reizigers duidelijk te informeren over wat wel en niet passend gedrag is tijdens reizen;
- Open te staan voor meldingen en zorgen, en deze serieus en zorgvuldig op te volgen.

Het belang van melden

Seksuele uitbuiting van kinderen vindt vaak buiten het zicht plaats. Juist daarom is het belangrijk om alert te zijn op signalen en vermoedens serieus te nemen. Sawadee moedigt medewerkers, reisbegeleiders en reizigers aan om vermoedens van kindermisbruik of -uitbuiting te melden.

Meldingen kunnen anoniem worden gedaan via het Nederlandse meldpunt www.dontlookaway.nl. Elke melding draagt bij aan het zichtbaar maken en aanpakken van misstanden en kan helpen om kinderen te beschermen.

Binnen Sawadee geldt daarnaast dat medewerkers en reisbegeleiders zorgen of signalen altijd intern bespreekbaar maken bij hun leidinggevende of via de geldende interne procedures.

Fotografie

Veel reizigers leggen hun reiservaringen vast door foto's te maken van de mensen en plekken die zij bezoeken. In de meeste gevallen is dit vanzelfsprekend toegestaan, maar het is belangrijk om te beseffen dat fotografie specifieke risico's met zich mee kan brengen voor kinderen. Reisbegeleiders en medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol door reizigers te informeren over deze richtlijnen en hen waar nodig te wijzen op het respectvol en verantwoord omgaan met fotografie.

Sawadee hanteert duidelijke richtlijnen voor respectvolle fotografie en moedigt reizigers aan deze actief toe te passen:

- Foto's en bijbehorende teksten tonen altijd respect voor de waarden, cultuur en leefwereld van de geportretteerde personen;
- Vraag altijd toestemming wanneer iemand herkenbaar in beeld komt. Bij kinderen geldt dat toestemming van ouders of verzorgers noodzakelijk is;
- Maak geen foto's van personen of kinderen in kwetsbare situaties, zoals bij zichtbare armoede, versleten kleding, verdriet, ziekte of andere omstandigheden die iemand kunnen neerzetten als hulpeloos of zielig;
- Vermijd foto's die van bovenaf zijn genomen, omdat dit een ongelijkwaardige blik kan suggereren. Probeer mensen juist in hun kracht vast te leggen door op ooghoogte contact te maken of een gelijkwaardig perspectief te kiezen;
- Leg bij voorkeur spontane momenten vast, zoals spelende kinderen, een potje voetbal of een natuurlijke ontmoeting. Vraag geen groepen mensen of kinderen om te poseren, omdat dit de lokale bevolking kan reduceren tot decor of attractie;
- Deel geen foto's van kinderen op sociale media.

Vermijd daarnaast foto's van:

- Kinderen op straat of in scholen, kindertehuizen of weeshuizen;
- Knuffelen of poseren met kinderen;
- Situaties waarin kinderen worden gebruikt als 'rekwisiet' voor een foto.

Kies in plaats daarvan voor foto's die lokale gemeenschappen, landschappen, families en bezienswaardigheden op een respectvolle manier in beeld brengen.

Vragen of twijfels?

Wanneer je twijfelt over wat passend is in relatie tot bescherming van kinderen, of wanneer je vragen hebt over deze richtlijnen, neem dan contact op met onze impactafdeling door een mail te sturen naar impact@sawadee.nl. Zij kunnen verdere toelichting en begeleiding bieden.

